

KOKEMUSTOIMINTAVERKOSTO

Kokemustoiminta alueellisella ja
valtakunnallisella tasolla

Kati Multanen, Kokemustoimintaverkoston ohjausryhmän varapuheenjohtaja
(Järjestösuunnittelija, Suomen Diabetesliitto ry)

Kokemustoimintaverkostossa mukana

- 37 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä
- 17 alueellista ohjausryhmää eri puolilla Suomea
- Lähes 600 koulutettua kokemustoimijaa eri järjestöissä
- Noin 75 sote-alan toisen asteen, ammattikorkeakoulun ja yliopiston opetusyksikköä käyttävät kokemusosaajia
- Yhteistyötä paikallisesti kuntien ja sairaanhoitopiirien sekä erilaisten sidosryhmien kanssa

Verkoston jäsenjärjestöt (37)

- ▶ Aivoliitto ry
- ▶ Aivovammaliitto ry
- ▶ Allergia- ja Astmaliitto ry
- ▶ Autismi- ja Aspergerliitto ry
- ▶ ADHD-liitto ry
- ▶ Crohn ja Colitis ry
- ▶ Epilepsialiitto ry
- ▶ Hengityслиitto ry
- ▶ Iholiitto ry
- ▶ Invalidiliitto ry
- ▶ Keliakialiitto ry
- ▶ Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry
- ▶ Muistiliitto ry
- ▶ Neuroliitto ry
- ▶ Kuuloliitto ry
- ▶ Kynnys ry
- ▶ Lihastautiliitto ry
- ▶ Mielenterveyden keskusliitto ry
- ▶ Munuais- ja maksaliitto ry
- ▶ Näkövammaisten liitto ry
- ▶ Mielenterveysomaisten keskusliitto - FinFami ry
- ▶ Omaishoitajat ja Läheiset -liitto ry
- ▶ Psoriasisliitto ry
- ▶ Suomen Diabetesliitto ry
- ▶ Suomen Kilpirauhasliitto ry
- ▶ Suomen Kipu ry
- ▶ Suomen Migreeniyhdistys ry
- ▶ Suomen Nivelyhdistys
- ▶ Suomen Luustoliitto ry
- ▶ Suomen Parkinson-liitto ry
- ▶ Suomen Reumaliitto ry
- ▶ Suomen Sydänliitto ry
- ▶ Suomen Syöpäyhdistys ry
- ▶ Suomen Tourette- ja OCD-yhdistys ry
- ▶ Turun Seudun Nivelyhdistys ry
- ▶ Suomen CP-liitto ry
- ▶ Syömishäiriöliitto-SYLI ry

Alueelliset ohjausryhmät 2016

1. Etelä-Pohjanmaa (Seinäjoki)
2. Joensuu
3. Kajaani
4. Kanta-Häme (Hämeenlinna)
5. Keski-Pohjanmaa (Kokkola)
6. Keski-Suomi (Jyväskylä)
7. Kuopio
8. Lahti
9. Lappeenranta
10. Kouvola
11. Lappi (Kemi-Tornio-Rovaniemi)
12. Oulu
13. Pääkaupunkiseutu (Uusimaa)
14. Satakunta (Pori)
15. Tampere
16. Turku
17. Vaasa (ruotsin- ja suomenkielinen)

Koulutettuja toimijoita

- Verkoston jäsenyhteisöjen kokemuskouluttajat/-toimijat ovat käyneet yhtenäisen peruskoulutuksen, jonka laajuus on noin 40 tuntia. Koulutus sisältää mm. oman tarinan rakentamisen ja harjoittelun, vertaispalautteen, harjoitusluennon sekä esiintymisen harjoittelua.
- Kokemustarinaa voi kertoa oppilaitoksissa erilaisille opiskelijaryhmille, ammattilaisten koulutustilaisuuksissa, järjestöjen tapahtumissa tai erilaisissa palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen tai arviointiin liittyvissä tilanteissa.
- Koulutusten toteuttajana ovat alueelliset ohjausryhmät.
- Jatkokoulutuksilla kokemustoimijat hakevat laajuutta omaan kokemustarinaansa, sekä osaamista erilaisiin kokemustehtäviin.

Kokemuskentän toimijaryhmät

Nykytila: Kokemuskentän kaksi päätoimintalinjaa/mallia

- Potilas- ja vammaisjärjestöjen toimintamalli (kokemustoimintaverkosto), jonka alla toimii lähes 600 kokemustoimijaa, edustaen 36 eri sairaus-, vammais- ja läheisjärjestöä. Kokemustoiminta kohdistuu erityisesti sote-alan oppilaitoksiin, mutta kasvavassa määrin myös muihin kokemustehtäviin.
- Kaste-hankkeiden kautta pääosin kouluttautuneet mielenterveys- ja päihdepuolen noin 500 kokemusasiantuntijaa, joiden toiminta kohdistuu pääosin sairaanhoitopiirien psykiatrian toimialan ja kuntien erilaisiin palveluiden suunnittelu- ja kehittämistehtäviin. Äärimuotoina kokemusasiantuntija-vastaanotot ja työparityöskentely ammattilaisen rinnalla.

Lisäksi kentällä toimii aikuissosiaalityön, sote-alueiden ja lastensuojelun, sekä eri vähemmistöryhmien kouluttamia kokemusasiantuntijoita tai kehittäjäasiakkaita.

Kokemustiedon rooli tulevaisuudessa

- Hallituksen palvelut asiakaslähtöiseksi -kärkihankkeen toimenpide 1:ssä määritellään ”*kokemusasiiantuntijuuden ja asiakkaan osallistumisen toimintamalli*. Mallin tulisi olla valmis käyttöön otettavaksi 12/2017”.
- Mallin kokoamisessa hyödynnetään myös järjestöjen osaamista ja kokemusta. Erialaisten toimintamallien kartoittamiseksi STM järjestää syksyllä työpajoja
  - Kanta-Hämeessä
  - Lapissa
  - Etelä-Pohjanmaalla
  - Keski-Suomessa
  - Etelä-Karjalassa.

Nämä alueet toimivat myös maakuntapilotteina, joissa uutta mallia testaan 11/2016-11/2017. Mallin tulisi olla valmis v. 2018.

Mallin rakentamisen tavoitteena on, että kokemustieto (=asiakasnäkökulma) tulee entistä keskeisempään rooliin asiakaslähtöisempien palveluiden, hoitopolkujen ja toiminnan suunnittelussa.

Kokemusosaamisen verkkosivuja

Valtakunnallinen kokemustoimintaverkosto

Uutisia, tapahtumia, koulutusmateriaalia ja kokemuskouluttajapankki, jossa yli 500 kokemuskouluttajan ”kokemus-cv”

www.kokemuskoulutus.fi tai www.kokemustoimintaverkosto.fi

Innokylä - Kokemusosaajat Suomessa -verkosto

On kaikille avoin verkosto, johon voivat liittyä kaikki kokemustiedosta ja -toiminnasta kiinnostuneet kansalaiset, ammattilaiset ja kokemusosaajat

<https://www.innokyla.fi/web/verkosto1000878>

KokoA - Koulutetut Kokemusasiantuntijat ry

Kokemusasiantuntijoiden perustama yhdistys, johon voivat liittyä eri sairaus- ja vammaryhmiä edustavat, koulutetut kokemusasiantuntijat ja -kouluttajat

<http://www.kokemusasiantuntija.fi/kokoa>

Tunnuslukuja kokemustoimijoiden tehtävistä vuodelta 2015

- Yksittäisiä kokemustehtäviä useita tuhansia eri puolilla Suomea
- Kokemustehtävät jakautuvat:
  - 3,8 per henkilö
  - 10 %:lla ollut 10-30 tehtävää
  - 14 %:lla ollut vain yksi tehtävä
  - n. 20 %:lla ei ollut yhtään tehtävää
- Kysynnässä vaihtelua alueittain ja sairaus- ja vamma-ryhmien välillä
- 55 % tehtävistä kohdistuu sosiaali- ja terveysalan opetusyksiköihin
- 30 % on saanut palkkion kokemustehtävästä - keskimäärin 40 €
- 44 % on saanut matkakorvauksen (31 % ei ole saanut)

Tiedot koottu valtakunnallisesta kokemustoimija-kyselystä keväällä 2015. Kyselyyn vastasi, 265 (vastausprosentti 52 %) järjestöjen kokemustoimijaa eri puolilta Suomea.

KOKEMUSTOIMINTAVERKOSTO

- ▶ www.kokemustoimintaverkosto.fi
- ▶ www.kokemuskoulutus.fi